

Biblioteca Centrală Regională Medoara-Deva

Scînteia Tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XI Seria II-a Nr. 1918

4 PAGINI — 20 BANI

Joi 30 iunie 1955

Pentru recolte bogate — culturi bine îngrijite!

METODELE înaintate pe care le-am întreprins în secolul nostru pot să ne garanteze ele singure bogăția recoltelor. Trebuie să continuăm munca, să dăm culturilor noastre — porumbului în special — puțința de apă și puțința de îngrășământ și apă care au fost asigurate prin lucrările de pînă acum. Acest lucru îl vom realiza prin îngrijirea culturilor.

Cuvintele acestea au fost rostite la o consfățuire de țărani colectivisti Csáki Emeric din Agraș, regiunea Baia Mare. Cît adevăr cuprind aceste cuvinte! Oare nu prin munca lui și a fiecărui țărăn muncitor se realizează cele 10 milioane tone grâu și porumb? Tînărul Csáki Emeric a obținut acum trecut o producție de 6.500 kg. porumb la hectar. Nu numai el, ci și mulți alți frunțași ai recoltelor bogate — muncind pămîntul după regulile agrotehnicii înaintate — au obținut recolte bogate de porumb și de grâu, de cartofi, sfeclă și bumbac.

Rezultatele obținute de frunțași în agricultură arată de ce rezerve nesecate dispune agricultura țării noastre pentru sporirea producției. Aceste rezerve pot fi și mai bine folosite acum, în munca de întreținere a culturilor. Îngrijirea culturilor la vreme asigură desăvîrșirea celorlalte lucrări din vară (recoltatul, dezmișcătură, traseratul și arăturile adînci) în bune condiții, fără salturi, fără vîrșiri de muncă, fără irosiri de forțe.

În unele comune lucrările de recoltare au și început, în alte locuri — nu peste mult timp — secerișii va fi în toamnă. Cît de înfrînătoare sunt aceste lucrări! Se desăvîrșă paralel cu recoltatul pășoaselor face necesară grăbirea lucrărilor de îngrijire a culturilor. Este bine ca la începerea recoltatului, majoritatea culturilor să fie prășite de acum, de două-trei ori.

Insufleții de organizațiile U.T.M., mulți tineri care muncesc în agricultură au înțeles importanța executării prășiturii la vreme și pornind la muncă cu tragele de inimă, au obținut rezultate frumoase. La gospodăria colectivă „Maxim Gorki” din satul Tormoan, raionul Medgidia, utemiștii și ceilalți tineri au hotărât: la toate muncile agricole ce se vor desfășura de acum înainte și mai ales acum, la întreținerea culturilor, să participe tot tineretul, să nu lipsească nici un tineret, să nu lipsească nici un tineret, să nu lipsească nici un tineret.

Insufleții de organizațiile U.T.M., mulți tineri care muncesc în agricultură au înțeles importanța executării prășiturii la vreme și pornind la muncă cu tragele de inimă, au obținut rezultate frumoase. La gospodăria colectivă „Maxim Gorki” din satul Tormoan, raionul Medgidia, utemiștii și ceilalți tineri au hotărât: la toate muncile agricole ce se vor desfășura de acum înainte și mai ales acum, la întreținerea culturilor, să participe tot tineretul, să nu lipsească nici un tineret, să nu lipsească nici un tineret.

Insufleții de organizațiile U.T.M., mulți tineri care muncesc în agricultură au înțeles importanța executării prășiturii la vreme și pornind la muncă cu tragele de inimă, au obținut rezultate frumoase. La gospodăria colectivă „Maxim Gorki” din satul Tormoan, raionul Medgidia, utemiștii și ceilalți tineri au hotărât: la toate muncile agricole ce se vor desfășura de acum înainte și mai ales acum, la întreținerea culturilor, să participe tot tineretul, să nu lipsească nici un tineret, să nu lipsească nici un tineret.

meze exemplul. Mobilizații de organizațiile de bază U.T.M., tinerii țărani muncitori colectivisti, întovărășiți sau cu gospodării individuale trebuie să fie luptători neobosiți pentru extinderea inițiativelor tinerilor colectivisti din Agraș — aplicarea agrotehnicii în mod exemplar la întreținerea culturilor. De asemenea inițiativa tinerilor din comuna Armășești — ajutorarea familiilor de tineri ostași, a văduvelor, bătrînilor etc. care nu au posibilități să-și lucreze pămîntul cu forțe proprii — este un bun exemplu de ceea ce poate face tineretul în vederea obținerii unor recolte bogate.

O altă acțiune care poate fi sprijinită cu succes de către tineri este combaterea rîșnăritului. Mai ales la praștia a doua, în unele părți se mai folosește încă rîșnă. Lupta împotriva acestei practici învechite și dăunătoare trebuie să fie susținută în mod deosebit de tineri. Este demn de urmat exemplul tinerilor din comuna Brlougu, raionul Costești, care din inițiativa organizației de bază U. T. M., au construit un postament pe care au așezat o rîșnă smolită deasupra căreia au scris „Dușmanul recoltelor” și alături, o prășitoare deasupra căreia au scris „Prietenul recoltelor”. Această formă de agitație a contribuit ca numeroși țărani muncitori din comună să renunțe să mai folosească rîșnă și să o transforme în prășitoare.

Anul acesta, suprafețe însemnate de porumb și floarea-soarelui au fost însemnate în cuburi așezate în pătrat sau în rînduri drepte în vederea buchetatului. Acest fapt mărește posibilitatea mecanizării lucrărilor de întreținere a culturilor. Și aici tinerii își pot aduce cu prisosință contribuția. Stațiunea de mașini și tractoare din comuna Făcăeni, raionul Fetești, lucrează pe terenurile mai multor gospodării colective; în plan sînt cuprinse și sârșini de prășit. Tinerii tractoriști de la această stațiune au executat praștia I-a la gospodăria colectivă „23 August”, din Făcăeni, pe întreaga suprafață însemnată cu porumb și pe cea însemnată cu porumb în cuburi așezate în pătrat dînd astfel posibilitate colectivității care în scurt timp și praștia a II-a la porumb, floarea-soarelui și bumbac.

Organizațiile de bază U. T. M. din S.M.T. și gospodăriile de stat au datorat să arate tractoriștilor că dacă vor prăși mecanic cît mai multe hectare, vor contribui prin aceasta la realizarea planului lor și pe fel de lucrări, la realizarea a 1000 hantri anual cu fiecare tractor, pentru care trebuie să lupte fiecare tractorist. Tinerii care muncesc pe ogoare au dovedit în repetate rînduri că știu să-și organizeze bine munca și pot obține rezultate bune. Și de data aceasta, cu experiența căpătată pînă acum și cu sprijinul celor vîrstnici și în primul rînd al comuniștilor, vor reuși să îndeplinească cu succes sarcinile.

Exemplul frunțașilor în agricultură și al tinerilor frunțași în muncă trebuie să fie urmat de toți ceilalți tineri. Cu sprijinul lor, al celor mai harnici, organizațiile U.T.M. pot să mobilizeze tot tineretul pentru urgentarea lucrărilor de întreținere a culturilor.

Miting în cinstea Congresului Mondial al Mameilor

În cinstea Congresului Mondial al Mameilor, mîine 1 iulie orele 18, la Arenele Libertății din Capitală va avea loc un miting la care vor lua cuvîntul reprezentante ale femeilor din diferite regiuni ale țării și delegate care vor participa la Congresul Mondial al Mameilor.

Va lua cuvîntul vicepreședinta Federației Democratice Internaționale a Femeilor, Dolores Ibaruri.

La acest miting sînt invitate să participe mame, muncitoare, intelectuale, gospodine din București și delegate din toate regiunile țării.

In întîmpinarea mării sărbători a tineretii

O mare demonstrație sportivă a tineretului școlar

Astăzi după amiază, începînd de la ora 16, se va desfășura pe stadionul „23 August” din Capitală o mare demonstrație sportivă cu prilejul sărbătorii de sfîrșit de an școlar organizată în cinstea celui de-al V-lea Festival al Tineretului și Studenților din Varșovia. Un ansamblu alcătuit din 4.000 de pionieri, elevi și studenți din București va executa demonstrații de gimnastică de masă oferind timp de aproape două ore în 5 reprize un program deosebit de atractiv.

După demonstrație, la ora 18 va începe întîlnirea internațională de fotbal dintre echipa selecționată a asociației sportive Știința și echipa suedeză Hammarby din Stockholm. Echipa oaspete este una din cele mai bune formații din prima ligă a campionatului Suediei.

Astăzi 30 iunie, în jurul orei 19,10, posturile noastre de radio vor transmite de la stadionul „23 August” din Capitală repriza a II-a a întîlnirii internaționale de fotbal dintre echipa selecționată a asociației sportive Știința și echipa suedeză Hammarby din Stockholm. Transmisia se va face pe programul I.

Construiesc căminul cultural

Tinerii din satul Făcăeni, raionul Fetești, întîmpină cel de-al V-lea Festival prin numeroase acțiuni pentru înfrumusețarea comunei lor. În ultima vreme, de pildă, au amenajat prin muncă voluntară terenul comunal de fotbal, au îngrapat stîlpii pentru electrificarea și radiorificația comunei pe o distanță de 1 km. Pe lângă aceasta, pe ziua de 19 iunie, tinerii în frunte cu utemiștii au transportat prin muncă voluntară diverse materiale și scindură pentru dusemuneau noului cămin cultural ce se construiește.

Correspondent VASILE RISTOAE

Apelul de la Helsinki

Datorită eforturilor opiniei publice, pentru prima oară după zece ani, în condițiile unei lumi scindate șefii celor patru mari puteri se vor întîlni. Lumea întreagă își îndreaptă speranțele spre el. Prima lor datorie este de a învinge neîncrederea reciprocă.

Adunarea Mondială a Păcii, care a reunit pe reprezentanții a 68 de țări, a creat certitudinea că, cu toate divergențele profunde și diversitatea opiniilor un acord asupra unor probleme importante poate fi realizat și numeroase probleme pot fi rezolvate astăzi prin tratative.

Opinia publică mondială s-a ridicat împotriva politicii de forță, împotriva blocurilor militare, împotriva cursei înarmării și a înspăimîntătoarei perspective a războiului atomic.

Acordurile de la Geneva, încetarea războiului în Indochina, conferința de la Bandung, neutralitatea Austriei consfințită printr-un tratat, declarația de la Belgrad — toate acestea sînt roade ale trezirii opiniei publice care și-a găsit expresia în poziția guvernelor. În problema dezarmării și a armelor atomice care a rămas nerezolvată din cauza unor contradicții ireductibile pînă în prezent, punctele de vedere s-au apropiat atît de mult încît un acord nu mai este decît o chestiune de bunăvoință. În problema securității, principiile adoptate la conferința de la Bandung au arătat că pe un întreg continent colaborarea pașnică între țări cu orînduirii sociale diferite poate fi întemeiată pe concepții de felul aceluia care au fost proclamate de China și India.

Adunarea de la Helsinki a demonstrat că dacă conferința celor patru va ține seama de opinia publică, ea va constitui o primă etapă în construirea unei Europe în care să fie garantată securitatea tuturor statelor europene în care acestea să păsească pe calea unei strînse colaborări economice și culturale. Această operă este legată de reunificarea Germaniei, în afara oricărei coaliții militare, a unei Germanii ferită de renezterea militarismului. Tot în acest spirit, conferința celor patru puteri are misiunea de a pregăti prin tratative evacuarea trupelor străine de pe insula chinheză Taiwan (Formosa). Conferința trebuie să vegheze la stricta respectare a acordurilor de la Geneva cu privire la Indochina. Ea trebuie să dea Organizației Națiunilor Unite posibilitatea de a dobîndi un caracter cu adevărat universal prin includerea Republicii Populare Chineze. Mai există însă forțe cărora le convine războiul rece și acționează împotriva unei apropieri între cele patru mari puteri. Adunarea de la Helsinki cheamă opinia publică a tuturor națiunilor lumii să se împotrivescă acestor forțe și să sprijine pe participanții la tratative. Cauza păcii va fi pînă în cele din urmă învinsă de succes dacă forțele iubitoare de pace, care au țeluri comune, și îndosebi diferite mișcări pentru apărarea păcii, marile organizații pacifiste de orientare creștină și social-democrată, vor întreprinde acțiuni unite pentru a risipi neîncrederea și a apăra pacea. Contradicțiile internaționale pot fi rezolvate, pas cu pas. Speranțele popoarelor pot fi împlinite.

Cu planul cincinal îndeplinit

TG. MUREȘ (de la corespondentul nostru). Numărul întreprinderilor care raportează cu îndeplințită mîndrie partidului și guvernului despre îndeplinirea cu multe luni înainte de termenul fixat a sarcinilor primului nostru plan cincinal crește cu fiecare zi.

Printre acestea se numără și întreprinderile metalo-chimice „Ludovic Minschi” din Tg. Mureș, cea de-a 31-a întreprindere din regiune care și-a îndeplinit sarcinile privind producția globală prevăzută în planul cincinal.

Dobîndirea acestei mari victorii dovedește lupta înfîlșuită care a dus-o colectivul întreprinderii pentru mărirea productivității muncii, pentru ridicarea calității produselor.

Să lăsam să vorbească faptele.

În 1950 în întreprindere erau numai 3 secții de prelucrare materialelor, și acela cu un randament destul de scăzut. Muncitorii nu aveau experiență în muncă. Mai tîrziu însă lucrurile s-au schimbat. Au început să se ridice noi clădiri necesare secțiilor turnătorie, chimică, bobinaj motoare etc. În acest interval de timp a crescut și numărul muncitorilor, atît al celor calificați cît și al frunțașilor în producție.

Azi numărul total al muncitorilor a sporit cu 266 la sută față de 1950.

Mărindu-se, fiind dotată cu noi utilaje și ridicînd în muncă oameni noi, întreprinderea metalo-chimică „Ludovic Minschi” din Tg. Mureș a ajuns să-și îndeplinească cu cinste sarcinile privind producția globală din planul cincinal. Productivitatea muncii față de anul 1951 a crescut cu 43 la sută, iar producția pe întreaga întreprindere s-a mărit de 3,5 ori. De asemenea, prețul de cost al produselor s-a redus simțitor.

La rezultatele obținute a contribuit din plin desăvîrșirea largă a întreprinderii socialiste, extinderea metodelor sovietice de muncă Bicolor-Borkiewicz, Kolesov și altele.

Alături de cei 40 de muncitori ca Roman Ștefan, Grînes Iosif, Kohn Andrei, Babos Francisc și alții care lucrează în contul anilor 1959—1960 se numără și utemiștii Kiss Bela și Oană Constantin. Au contribuit de asemenea la rezultatele obținute cele 14 brigăzi de tineret, care și-au depășit cu regularitate planurile de producție în fiecare lună.

La secția bobinaj motoare, brigada condusă de Căztor Ioan și-a realizat planul cu 140 la sută, iar cea condusă de Berei Anu cu 186 la sută.

În cinstea celui de-al V-lea Festival Mondial de la Varșovia și a zilei de 23 August muncitorii tineri și vîrstnici din această întreprindere luptă pentru a realiza o continuă perfecționare a metodelor de lucru, pentru a adăuga la succesele obținute noi realizări.

Correspondent PETCU GHEORGHE

Concurs de orientare turistică

Comisia de turism de pe lângă Consiliul sindical al Regiunii Autonome Maghiare a organizat în cinstea Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților un concurs de orientare turistică de gradul II cu teme de noapte și de zi. La concurs au participat 6 echipe ale colectivelor „Progresul”, „Recolta”, „Volnă”, „Flamura Roșie” și „Avîntul” din Tg. Mureș, Reghin și Gheorgheni. Traseul concursului de noapte a fost de 12 km, iar al celui de zi de 14 km. La acest concurs a participat un număr însemnat de fete care au demonstrat hotărîre și curaj la trecerea obstacolelor ivite. Una dintre echipele feminine, „Recolta II”, condusă de Kovacs Bertă s-a clasat pe locul II lăsînd în urmă multe echipe de băieți.

De asemenea a fost organizat un concurs de orientare turistică de gradul I pentru femei.

Correspondent PAUȘ ION

Noutăți din regiunea Oradea

Înfrumusețarea locurilor natale a devenit o preocupare de seamă a multor tineri din orașul Șimleu-Silvaniei. Ei au efectuat sute de ore de muncă voluntară la amenajările ce se aduc terenului sportiv. Cei din Gola — unu din cele mai îndepărtate sate din regiune — au lucrat la construirea unui gard în jurul școlii, iar cei din Pîșcolt au efectuat cîteva sute de ore muncă voluntară pentru amenajarea unui parc în comună.

La sediu comitetului regional U.T.M.-Oradea sosesc mereu noi și noi daruri pe care tinerii din diferite locuri de muncă le-au pregătit pentru cei ce se vor întîlni anul acesta la Varșovia. Fetele din comuna Caratelec au brodat un frumos ștergar cu motive naționale, iar tinerii de la fabrica de sticlă „Pădurea Neagră” trimit la Festival obiecte din sticlă desenate cu multă măiestrie. Pionierii Școlii elementare nr. 3 din Salonta au confecționat din trafoaj și casetă, iar pionierii din Oradea au sculptat din lemn diferite rame, au confecționat albume și numeroase obiecte de uz personal.

Din R. P. Bulgaria a plecat Ștăfeta Internațională a Păcii

SOFIA 29 (Agerpres). — La 28 iunie, din orașul Petrici s-a dat plecare la Ștăfeta Internațională a Păcii, organizată în cinstea celui de-al V-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pacea și Prietenie de la Varșovia. În seara aceleiași zile, Ștăfeta a sosit la Sofia. Pe străzile capitalei bulgare mii de tineri și tînere au aclamat frenetic pe sportivii care purtau ștăfeta.

În numele tineretului muncitor din Sofia, Stolan Dimitrov, secretarul organizației Uniunii Tineretului Popular al lui Dimitrov a orașului Sofia, a citit apelul adresat celui de-al V-lea Festival Mondial. Printre altele în apel se spune: „Noi tineretul bulgar vrem să trăim în pace pentru a ne consacra toate forțele noastre binelui patriei, dezvoltării culturii, pentru fericirea omenirii”.

În aceste zile Ștăfeta Internațională a Păcii străbate orașele și satele bulgare, îndreptîndu-se spre Russe, unde va fi predată la 1 iulie tineretului român.

Scrisori de pe șantierul național al tineretului (VIII)

acolo putea să-și privească băieții într-un fel numai al lui. Pe loc, totuși lăsînd orice solemnitate la o parte, într-un colț al sălii s-a efectuat un schimb de încălziminte între tovarășii Grigore, care a cedat cizmele lui înalte, și Ion Gîrbăceanu, un băietăndru zvelt, de 18 ani și mare meșter la joc, ai cărui bocanci grei împiedicau farmecul mîdișilor pe care se pregătea să le execute în centrul unui larg cerc de spectatori.

„Și pentru că nimeni să nu-și îngăduie vreun act de indisciplină și totul să decurgă în cea mai perfectă ordine, Ion Irinescu — mezinul taberei, cu statura lui de Statu-Palmă-Barbă-Cot și cu impunitatea vîrstă de 17 ani declarată — a arborat niște epoleți de carton și a pornit să se plimbe prin cantina devenită sală de spectacole și reușind, înarmat cu o pușcă de lemn. Cît farmec avea această ciudată îmbinare între permanenta lui gravitate de brigadier, conștient de mîslunea pe care o îndeplinește și această imponderabilă izbucnire de copilărie!

(Poate pentru că n-au fost în stare să-și stăpînească emoția, l-au acuzat băieții de trei ori pînă-n tavan, nestăvîliti în dragostea lor pentru întreaga lume în general și pentru „micul brigadier” în special).

Cînd s-a terminat „festivalul” — cum le place băieților să spună — putea să vină o săptămîină cît de grea, brigadierii aveau putere s-o primească, atîta puteau.

Da, oamenii vor să trăiască frumos. La Tismana a poposit, într-o obișnuită seară de vineri, caravana cinematografică. Băieții s-au strîns în jurul șinilor cercetîndu-le afișele lipite deasupra și descrierînd inscripțiile de pe aripile motorului, abia așteptînd să se întînească. Cînd s-a întîmnecat, cei cîțiva brigadierii au scuturat aripile deasupra „cinematografului în aer liber” din poartă și au făcut să-și evacueze saculețele doar pentru 10 minute și să se întoarcă apoi mai hotărîți să vadă filmul. La Bistrița există un paterfon cu cîteva plăci — atît de des ascultate,

încît s-au uzat. Apoi, nu mai sînt nici ace... Nu-i nimic, asta nu-i grav, pînă va pleca tovarășul responsabil în oraș să aducă altele se cîntă din zole de pește, din fluc, din jură... Important e că se cîntă.

Iar sport nu se face numai la Pod-Jiu. Există un campionat de volei și de fotbal al complexului, iar ziarul șantierului publică cu constinciozitate clasamentele sectoarelor. Cîteodată arbitrează însuși inginerul Vasiliu, șeful complexului, fotbalist atît de pasionat încît să încerce numai cîineva să frîneze activitatea sportivă... Portarul echipei, Vasile Gherdoșiu, face reguli antrenament cu tirăcopul. Ion Golcanu, fundaș de înaltă clasă, cu argumentul „mă vreau tovarășe, nu veți că-s brigadier...” n-a fost de acord să părăsească șantierul pentru „un serviciu bun” pe care îl a oferit, vînt și poartă speriat de perspectiva băiatului, antrenorul unei echipe adverse. Băieții trăiesc mereu mai frumos.

Un grup din brigada lui Bucșescu a fost în excursie prin locurile unde a prins viață oastea lui Tudor. Au făcut fotografii — să vadă și alții cum trăiesc el, Cluburile, colturile roșii au prins să răsărară ca din pămînt. La Pod-Jiu au venit 500 de volume, la Bistrița se instalează, chiar pe șantier, în baracă, un autentic magazin „Librăria noastră”, cu un vînzător germanic și doi instructori de popularizare care vor bate drumurile pe la celelalte șantiere.

La altele dovezi ale acestei dragoste pentru frumos nu există decît o sîngură concluzie firească: florile. Florile de cîmp de pe fiecare masă din cantina de la Tismana, trandafirii și gîhrînițele lună de lună de frunze de nuc ce împodobesc lăzura de la Bistrița, florile pe care brigadierii, nemămuria, le iubesc atît de mult... Și, dacă vrei, ca o supremă dovadă a dragostei pentru prospectime, frumusețe, tinerețe — o frunză, o simplă frunză, verde, mereu clă, nouă, care acoperă capacul obișnuit, negru, al unei călării, care așteaptă pe masă, alături de două tucuri, pe băieții care ar vrea să scrie acasă, părinților, prietenilor, fetelor dragi...

ILEANA RACOVITĂ

Insemnări

Din Muntenii a plecat acum vreo patru ani o fată care se numea... Patru ani a lăsată Margareta Lupu la Școala agricolă din Teacuci. S-a născut printre cele mai harnice eleve din școală. Astă toamnă Margareta s-a întors în sat. Viu e și s-a devinut agronom — se împlinesc...

— Greu, greu, dar oamenii se dau pe brazdă, tovarășe președinte! Guionul nu-l mai duc la rîpă... Aruncîndu-l, se pierdea un bun de preț. I-am luat la zor pe Marcel Turcu. Vasile Balcu și Ion Dan pentru asta și-au cam supărat. Auzi dumneata, să-mi spună ei, că n-au ce face cu gunoii, că nu le folosește la nimic de-a-l duc pe cîmp? Dar n-au avut încotro, tot l-au dus, m-am tinut scal de el.

...În iarnă, cînd ogorele erau acoperite cu zăpadă, Margareta Lupu pregătea cu oamenii recolta anului viitor. A organizat confăturii și convorbiri cu frunțașii recoltelor bogate, astfel ca experiența lor să se răspîndească larg. Tărîni muncitori Iancu Ivan și Ion Cîmpoca pot să vorbească mai mult despre aceasta.

— Păi, agronomul m-a zis să le vorbesc celor din comuna mea cum am obținut 3.200 kg. porumb boabe la hectar. N-a fost

S-a întors o fată în sat...

chip și am vorbit. Tîl, ce de lume venise! Și amîntele Iancu Ivan.

În comună s-au organizat astă iarnă mai multe cercuiri și cursuri agro-zootehnice. De cursul agrotehnic de masă de la întovăriră agricolă „22 Octombrie” din satul Muntenii a răspuns tovarășa Margareta Lupu. Toate lecțiile au fost predate la timp, iar cursanții au pornit în primăvară bine pregătiți la muncile agricole.

Ultimele urme de zăpadă se pierduseră de mult. Se făcuse vreme bună, călduroasă. Margareta s-a sfătuit cu cei mai vîrstnici din comună cînd să pornească semănatul porumbului. A ținut seama și de experiența lor bună de ani de zile... S-au luat atunci angajamente să se însămînțească porumbul în cuburi așezate în pătrat.

Printre cei ce se angajaseră să semene porumb în pătrat se numără și țărănul muncitor Ion Postolache. Margareta s-a dus din-de-dimineață pe ogorul lui. Cînd a ajuns, a slăit o clipă în loc. Ion Postolache nu semăna porumbul după cum făgăduise.

Nu-și nîmice de-abia a început, gîndi ea. O să-l fac să înțeleagă cit are de cîștigat dacă ascultă știința.

Correspondent AURELIAN AXENTE

Au stat apoi de vorbă.

Cartea - prieten și sfătuitor al tineretului

Nu de mult se adunaseră la Medgidia toți bibliotecarii sătești din regiunea Constanța pentru a discuta pe larg problemele activității lor, pentru a-și împărtăși unii alții experiența de muncă. Cei mai mulți dintre ei sint tineri și, cum era și firesc, una din problemele cele mai vii discutate a fost aceea a concursului pentru citirea literaturii de către tineret „Iubiți cartea”.

La noi la Negru Vodă — spunea utemistul Ion Tănase, responsabilul bibliotecii ronale — am organizat o largă popularizare a concursului în rândul bibliotecii ronale, în sala de lectură a bibliotecii ronale, am organizat un stand cu cărțile prevăzute pentru concurs. Zilnic folosim stăția de radiofrecvență și popularizăm concursul, citind pasagi din Hotărârile Biroului C.C. al U.T.M., din regulamentul concursului, recenzii ale cărților etc. Utemiștii au confecționat afișe scrise cu mâna și le-au afișat la locuri vizibile. La sediile organizațiilor de bază U.T.M. s-au așezat standuri cu cărți. În unele organizații de bază U.T.M. s-au preluat în adunări deschise Hotărârile Biroului C.C. al U.T.M., regulamentul concursului și listele bibliografice cu cărți. Și roadele acestor pregătiri nu s-au lăsat mult așteptate. S-au și înscris de acum 57 participanți la concurs. Printre aceștia îl găsești și pe tânărul muncitor Petre Burlacu, care, deși e trecut de mult de anul tineretului, a ținut cu tot dinadinsul să citească și el cărțile indicate. Iar cind unii tineri l-au amintit în glumă că e un „tânăr” prea toarnatec, el s-a uitat la ei cam burzuiit și le-a răspuns cu mila: „Eașă, că mai vorbim noi cînd s-or da primele insigne!” Și n-a fost de mirare că Petre Burlacu să se numere printre primii purtători ai insignelor în Negru Vodă. Și discuțiile dintre bibliotecari devin tot mai interesante. Fiecare era dornic să vorbească despre realizările obținute, despre inițiativele avute; fiecare dorea să afle cum au învins alții piedicile și greutățile de care s-a lovit și el.

Comitetul regional U.T.M. Constanța, încă de la început, s-a ocupat cu spirit de răspundere de organizarea concursului permanent pentru citirea literaturii de către tineret „Iubiți cartea”. Au fost create de acum comisiile de concurs regionale, ronale și 83 de comisiile locale în întreprinderi, comune și sate. Tovarășii știu că de felul cum vor munci comisiile locale de concurs depinde în mare măsură antrenarea tineretului în cadrul concursului. De aceea, în cele mai multe locuri, la constituirea comisiilor locale s-a ținut seama că în componența lor să intre oameni competenți în munca cu cartea, oameni care iubesc literatura și care au dovedit că sint neobosiți în răspunderea cărților în rândul tineretului. Din comisia locală pentru concurs din Adam Clisi, de pildă, fac parte Anca Popescu — profesoară, Simion Jianu — profesor, secretarul organizației de bază U.T.M. din sat, Paula Tomescu — educatoare la cîmînul de copii și alții. Comitetul regional U.T.M. în colaborare cu C.L.D.C., biblioteca centrală regională și secția culturală a consiliului sindical regional au luat măsuri în vederea organizării unei largi acțiuni propagandistice menite să facă cunoscută tineretului condițiile de participare la concurs. Astfel, în afară de adunările generale de U.T.M. deschise, în cadrul cărora se prelucrează Hotărârile Biroului C.C. al U.T.M., regulamentul

Preocuparea comitetului regional U.T.M. Constanța pentru organizarea concursului „Iubiți cartea”

concursului și listele bibliografice de cărți, s-au tipărit afișe cuprinzînd chemări și îndemnul către tineret de a participa la concurs, s-au multiplicat și trimis bibliotecilor recenzii asupra multora din cărțile prevăzute pentru concurs, s-au luat măsuri ca în toate vitrinele librărilor, în săli de lectură și la bibliotecă să se organizeze standuri cu cărțile prevăzute pentru concurs, în programele stațiilor locale de radioamplificare s-au inclus emisiuni speciale despre concursul „Iubiți cartea”, în numeroase gazete de perete și de stradă au și început să apară articole despre concurs, liste de cărți, scurte recenzii etc.

Toate acestea au avut menirea să strecească interesul masei de tineri. Pînă acum, în întreaga regiune, s-au înscris ca participanți la concurs peste 1750 tineri muncitori, elevi, tineri de la școli, etc. O orientare justă a avut comisia regională de organizare a concursului dînd atenție cuvenită muncii de popularizare a concursului la sate, în rîndul tineretului. Pentru a atrage tineretul de la sate să participe la concurs, s-au luat și alte măsuri pe lângă cele propagandistice. Se dă o mare atenție organizării cercurilor de citit care vor ajuta mult pe tinerii de la sate în înțelegerea justă a conținutului cărților citite, suplinind totodată lipsa multor cărți prevăzute pentru concurs de care se găsesc într-un număr destul de redus în unele biblioteci sătești. Au început să fie folosite tot mai des diferitele manifestări ale tineretului de la sate — adunări, șezători, hore, reuniuni, tovarășești — la care se citesc recenzii și prezentări de cărți prevăzute pentru concurs. Începutul de muncă bun și rezultatele obținute pînă acum în organizarea concursului „Iubiți cartea” ar fi fost cu mult mai de seamă dacă comitetul regional și comisiile regionale U.T.M. din regiunea Constanța ar fi preîntîmpinat unele lipsuri. Așa, de pildă, nu toți activiștii au fost îndrumați să se ocupe cu atenție de organizarea concursului în locurile unde merg. Din această pricină unii activiști neglijează această sarcină importantă considerînd probabil că ea revine doar activiștilor care muncesc în domeniul propagandei și agitației.

Odată cu începerea organizării concursului, a lesit la iveală modul defectuos cum se făcea pînă acum aprovizionarea cu cărți a bibliotecilor sătești, faptul că la sate se trimiteau încă puține cărți de literatură valoroasă, cerute de tineri sau că într-un loc se trimitea un stoc prea mare și în alte locuri deloc. Astfel, la biblioteca din Negru Vodă lipsesc 4 din cărțile obligatorii, la biblioteca sătească din Cobadin lipsesc 2 din cărțile obligatorii ș.a.m.d.

Dacă s-a dat multă atenție popularizării și organizării concursului la sate, în schimb mai mică a fost preocuparea în ce privește întreprinderile. Așa se explică de ce la I.M.U.-Medgidia, doar 40 de tineri din cîteva sute s-au înscris ca participanți la concurs. Situația nu e cu mult mai bună nici la fabrica de ciment Medgidia, la Atelierele C.F.R. Palas, la fabrica de ciment Cerna-Vodă și în alte întreprinderi.

Din cauză că n-au fost îndrumați la timp, mulți bibliotecari — acolo unde nu se creaseră încă comisiile locale pentru

concurs — nu știau ce îndrumări să dea tinerilor care veneau la ei să le ceară lămuriri manifestîndu-și dorința de a participa la concurs. Dacă s-ar fi luat mai din timp măsurile cuvenite pentru instruirea tuturor bibliotecarilor și a secretarilor organizațiilor de bază U.T.M., asemenea lucruri nu s-ar fi petrecut.

Printre măsurile ce se impun a fi luate de urgență este aceea a aprovizionării cu cărțile prevăzute pentru concurs a bibliotecilor, în primul rînd a celor de la sate, unde se face mai mult simțită această lipsă. Este justă măsura luată de comisia regională de a identifica bibliotecile cărora le lipsesc aceste cărți. Ea însă nu poate, să se rezume doar la atât, ci trebuie făcut tot posibilul pentru a trimite bibliotecilor cărțile care le lipsesc.

Este foarte necesar ca organizațiile de bază U.T.M. să îndrume pe tinerii participanți la concurs pentru a-și cumpăra cărțile din bibliografie, ajutîndu-i astfel să-și creeze biblioteci personale — comori de neprețuit care le vor fi de ajutor în întreaga lor viață și muncă.

Aportul activiștilor utemiști în organizarea și desfășurarea concursului va putea fi sport considerabil dacă toți activiștii vor primi sarcini concrete privind ajutorul ce trebuie dat acolo unde merg pentru buna organizare și desfășurare a concursului, cit și sarcina de a se număra printre primii înscrisi la concurs și apoi printre primii purtători ai insignelor „Prieten al cărții”.

Paralel cu munca de lămurire a tineretului despre necesitatea și importanța participării la concurs, va trebui dusă muncă de lămurire cu fiecare tânăr înscris pentru ca să înțeleagă că este necesar nu să „inghita” într-un timp record cărțile prevăzute pentru concurs, ci să citească cu atenție fiecare carte, cele citite anterior eventual să le recitească, pentru a-și însuși conținutul cărților, să înțeleagă mintele prețioase care vor fi de un mare ajutor nu numai în obținerea insignelor, ci mai ales în întreaga sa muncă, în comportarea sa în viață, în formarea caracterului său, a conduitelor sale morale. În acest sens, pentru tinerii cititori începători — mai ales la sate — este necesar să se organizeze cit mai des recenzii, scurte prezentări de cărți, discuții asupra cărților citite, ajutîndu-i astfel să poată reține esențialul din fiecare carte citită.

Munca de organizare a concursului permanent pentru citirea literaturii de către tineret „Iubiți cartea” a început. Organizarea comisiilor pentru concurs, popularizarea concursului, înscrierea tinerilor pentru a participa la concurs sint doar începuturi. Și în regiunea Constanța — cu unele lipsuri avute — acest început este bun. Însă trebuie să ne fie clar că organizarea concursului nu este o campanie, că munca nu se poate limita la organizarea comisiilor și la unele acțiuni propagandistice, că mobilizarea tineretului în cadrul concursului este o sarcină permanentă a întregii noastre organizații. De pînă acum de hotărîrea și perseverența organizațiilor U.T.M. decerea acestui început bun pînă la capăt. De felul cum vor munci ele depinde antrenarea masei tineretului în cadrul concursului, de munca organizației noastre depinde succesul concursului, care nu are limită în timp și care trebuie să ducă acolo ca zi de zi tot mai mulți tineri să-și facă din cărți prieten, povățuitori nedespărțiți.

SAVIN STELIAN

Colțul științei Razele invizibile

Cînd reporterul a intrat în camera de lucru a fizicianului, l-a găsit examînd un vechi document istoric. Savantul a fost acela care a deschis discuția.

— Iați — spuse el. — În actul acesta scris în urmă cu cîteva sute de ani lipsesc numeroase cuvinte și cifre iar cercetătorii de la Institutul de istorie ne roagă să-i ajutăm să-l descifreze.

— Dar cum poate ajuta fizica pe cercetătorii istoriei? — întrebă nedumerit reporterul.

— Veți vedea îndată. Vă propun să asis-

tați la operația de reconstituire a acestui manuscris cu ajutorul razelor ultraviolete.

Iată-ne în laborator. În camera de fotografie mică, fără nici o fereastră și căptușită cu faianță, erau o mulțime de vase și sticle, reflectoare și aparate optice. Peola de pergament steară și îngălbenită fu prinsă de o placă nichelată. Un dispozitiv complicat ținea deasupra un aparat de fotografiat și un reflector.

— Puneți, vă rog, ochelarii de soare, căci razele ultraviolete fac rău ochilor — spuse profesorul.

Se sinse lumina. Se auzi un tîcînăt. Pește puțin timp lumina se aprinse din nou.

Operația a decurs în cele mai bune condiții — spuse profesorul. Dumeavoastră însă nu ați putut vedea nimic, pentru că am fotografiat manuscrisul la lumina neagră. Cu lumina obișnuită n-aș fi obținut de la el mai mult decît o simplă fotocopie.

Cînd, în sfîrșit, clișeul fu dezvoltat, reporterul văzu cu mirare apărînd pasagi întregi de scris vechi, acolo unde înainte era numai o foaie de pergament îngălbenită de vreme. Asistase la o nouă „minune” a științei moderne. Lumina ultravioletă („neagră”) smulsese trecutul încă una din tainele sale.

— Pentru ca să lucrăm cu razele ultraviolete — începu profesorul explicația — este necesar în primul rînd o optică de cuarț. Cuarțul este o sticlă foarte curată, care lasă să treacă razele ultraviolete și se prepară din nisip topit fără nici un alt ados.

Dar ce este „lumina neagră”? Ce și lumina albă vizibilă, ce și undele de radio, ce este o radiație electromagnetică. Să presupunem că am putea, după voința noastră, să facem ca undele emise de o stație de radio să fie din ce în ce mai scurte. Micșorînd din ce în ce lungimea de undă, la un moment dat stația va emite raze infraroșii, raze de căldură. Continuînd să emita unde din ce în ce mai scurte, postul va emite raze vizibile, luminoase, înlii roșii, apoi galbene, portocalii, verzi, albastre, indigo, violete. La undele mai scurte, lumina dispare iar. Acum postul emite raze ultraviolete — „lumina neagră”.

În practică, stația de emisie presupunînd că ar fi una excepțională, nu va reuși să emita raze luminoase vizibile și nici ultraviolete. În locul postului de emisie, cu ajutorul unei prize se descompune lumina albă a soarelui în toate culorile curcubeului.

Razele ultraviolete sint invizibile și foarte „energetice”. Ele atacă ochii și îngresc pielea de pe corp. Soarele emite o cantitate uriașă de raze ultraviolete, care în cea mai mare parte, din fericire, sint absorbite în atmosferă.

Razele ultraviolete se produc artificial, la descărcările electrice în tuburi cu vapori de mercur în care se produce și o lumină galbenă-verzuie.

Se mai produc raze ultraviolete, în mod cu totul nedorit, la sudura electrică. De aceea, pentru a-și feri ochii, sudorul trebuie să țină în fața ochilor o mască de sudură, care are o sticlă opacă la razele ultraviolete (un filtru negru).

Întrebunțările razelor ultraviolete sint numeroase și importante. Ele au o acțiune distrugătoare asupra microbilor. Această proprietate a lor este folosită la sterilizarea diferitelor alimente.

Razele ultraviolete impresionează puternic placa sau filmul fotografic. De aceea, pe munții înalți, unde aerul rar lasă să treacă multe raze ultraviolete care vin de la soare, obiectele de fotografiat se expun într-un sfert sau o treime din timpul normal.

Razele ultraviolete electrizează aerul. Astfel, la înălțimi mari, de la 100 km. în sus, razele ultraviolete produse de soare dau naștere la niste straturi de aer electricizat, care rețin undele emise de posturile de radio și le fac să nu se piardă în spațiul interplanetar. În felul acesta, ele ajută la stabilirea legăturilor radiofonice la distanțe mari.

Imagina un obiect obținut la lumina ultravioletă arată astfel cum era observată la lumina vizibilă. Același obiect obțin cu ajutorul fotografiei infraroșii spre deosebire de ochiul omului, filmul fotografic „vede” lumina neagră. Reconstituirea manuscriselor reprezintă aplicații ale fotografiei cu raze ultraviolete.

Cea mai interesantă aplicație tehnică a fosforescenței o constituie „lumina rece”, care se obține în tuburi de sticlă unde are loc o descărcare electrică în vapori de mercur; ele sint vopsite pe dinăuntru cu un strat de substanță fosforescentă. Descărcarea în mercur produce razele ultraviolete. Acestea provoacă fosforescența substanțelor de pe pereții țării, la rîndul lor, dau o lumină albă, plăcută, apropiată de lumina zilei. Tuburile cu „lumina rece” consumă de cinci ori mai puțin curent electric decît becurile obișnuite.

În carlinga avioanele se află o mulțime de cadrane indicatoare ale aparatelor de bord. În zborul de noapte, ele sint foarte necesare. Pentru a putea fi văzute și a păstra totodată ochiul acomodat la lumina slabă de noapte, cifrele și acele indicatoare sint vopsite cu substanțe fosforescente și iradiate cu o lampă care produce raze ultraviolete.

Celălalt domeniu de radiații invizibile despre care am vorbit mai înainte, infraroșul, este constituit de razele de căldură. Dacă, cu ajutorul prizei de care vorbeam, descompunem lumina albă a soarelui, vom avea pe de o parte, dincolo de violet — raze ultraviolete, de cealaltă parte, dincolo de roșu — niste raze de căldură invizibile, raze infraroșii.

Orice corp emite raze infraroșii, chiar la temperaturi scăzute. Cu ajutorul dispozitivelor și filmelor speciale, putem fotografia în întuneric complet, cu condiția ca obiectele să fie suficient de „calde”, să emită deajuns infraroșii.

În procesele de fabricație în bandă se întrebunțază uscătorii formați dintr-un tunel și cărui pereți sint acoperiți cu reflectoare infraroșii. Astfel, uscarea se face rapid, în ritmul benzii. În acest fel, se usucă lacul de pe automobile, cîiul la piesele lipite etc.

Pentru fotografierea unor întinderi de pămînt, în special la munte, se întrebunțază filme de infraroșii, razele infraroșii care vin de departe fiind prea puțin absorbite de atmosfera sau ceașă. Se pot face sisteme de comandă automate sau de alarmă, cu o rază infraroșie și o celulă fotoelectrică. Cînd un corp oarecare intreraze raze infraroșii, acestea nu mai „luminescă” celula care dă alarma. Sistemul este complet invizibil.

O aplicație interesantă este un aparat care permite vederea de noapte la depărtări de mare, în întuneric complet, cu ajutorul radiației invizibile, infraroșii.

În sfîrșit, voi menționa că există numeroase cazuri în care usurăm vindecarea unor boli cu ajutorul căldurii. Or, sursa de căldură cea mai ușor de minuit este tocmai un reflector de infraroșii.

În viitor ne putem aștepta să vedem o aplicare din ce în ce mai largă a radiațiilor de care am vorbit așt în tehnică, cit și în medicină.

— Terminîndu-și scurta dar interesantă expunere despre razele invizibile fizicianul s-a uitat la ceas și a tresărit.

— E ora 10, și peste 15 minute îmi sosesc doi colegi să facem împreună o nouă experiență.

Reporterul își strînse notițele, mulțumî fizicianului și înainte de a pleca spuse: — Aș dori să vă mai vizitez, să împărtășii tinerilor noștri cititori și alte lucruri interesante din domeniul fizicii.

— Cu cea mai mare plăcere. Dar acum mă scuzați că nu vă conduc. De altfel nici nu-i necesar. Razele invizibile sint o gazdă bună. Vă deschiți ele automat ușa, în locul meu...

C. BERCEA

O expoziție a luptei pentru pace

CLUJ (de la corespondentul nostru). De curînd, în incinta muzeului de artă din Cluj s-a deschis expoziția de lucrări plastice avînd ca temă lupta pentru pace. Lucrările expuse sint creații ale artiștilor plastici romîni și maghiari și oglîndesc momente diferite din viața poporului.

Întîlnim la această expoziție lucrări inspirate din munca pașnică constructivă ca: „Cerc agrotehnic” de Crădun Eugen, „Fabrica de zahăr din Tîrgu Mureș” și „Hidrocentrala nouă” de Nagy Imre. Alături de acestea, expoziția cuprinde un mare număr de lucrări care amintesc ororile războiului și ale prigoanei fasciste. Printre ele sint: „Deportarea” de Darko László, „Execuție în Maramureș” de Boros Lajos, „După bombardament” de Sima Ioan, așful lui Horák Jozsef, „Nu uita!”.

În prim plan se vede o mamă cu un copil în brațe scriind un gest de apăsare. Pe zidul închisorii se profilează umbra sinistra a jandarmului fascist. Așful constituie o vibrantă pledoarie în apărarea vieții copiilor noștri împotriva celor dornici de noi măceluri.

NU UITA! EMLÉKEZZ!

Programul disciplinelor la examenul de admitere în învățămîntul superior în anul școlar 1955-1956

Limba și literatura maghiară

LIMBA MAGHIARA

Importanța lucrării lui I. V. Stalin: „Marxismul și problemele lingvisticii”. Vocabularul. Componenta vocabularului: fondul principal de cuvinte și vocabularul schimbător. Îmbogățirea vocabularului limbii maghiare prin formarea cuvintelor noi. Fonetica. Sunetele: vocalele, consoanele. Armonia vocală. Asimilarea consoanelor. Despărțirea cuvintelor în silabe. Aplicații ortografice.

Morfologia. Verbul și felurile lui: timpurile; formele de conjugare; modulile verbale; prefixele verbale. Substantivul. Formarea substantivelor. Adjectivul. Formarea adjectivelor. Comparativa adjectivelor. Numeralul. Felurile pronumelui. Adverbul. Articolul. Conjecția. Cuvintele „modificatoare” (a modifico szó).

Sintaxa. Clasificarea propozițiilor. Predicatul și subiectul. Complementul direct și complementele circumstanțiale. Atributul. Felurile frazei. Propozițiile principale și cele secundare.

LITERATURA MAGHIARA

Începuturile culturii maghiare. Primele manuscrise în limba latină și limba maghiară. Balassi Bálint. Zrínyi Miklós. A Kurukor költészete. Literatura iluminării din sec. XVIII-lea. Activitatea lui Kazinczy Ferenc. Lupta dusă de el pentru primirea limbii. Csokonai Vitéz Mihály. Katona József: Bánk-bán. Kölcsey Ferenc. Vörösmarty Mihály. Literatura ardeleană din perioada Reformei (Bölcönyi Farkas Sándor, Kriza János). Caracterul democratic, popular și revoluționar al poeziei lui Petöfi Sándor. Literatura în perioada despotismului. Arany János (poezia lui epică și lirică). Activitatea literară din perioada compromisului. Poezia lui Vajda János. Mikszáth Kálmán. Opera și activitatea publicistică a lui Ady Endre. Móricz Zsigmond; demascarea regimului burghez-mosieresc în opera lui. Literatura maghiară între cele două războaie mondiale. József Attila, poetul proletariului. Literatura maghiară din România (1918-1940). Dezvoltarea literaturii maghiare din R.P.R. după 23 August 1944 (proză, poezie, teatru). Dezvoltarea literaturii maghiare din R.P.U. după 4 aprilie 1945.

(Continuare în numerele viitoare)

Pe urmele materialelor nepublicate

Un corespondent voluntar ne-a semnalat că de la Școala de 7 ani din comuna Toporu, raionul Giurgiu, Adameșteanu Petre, directorul școlii, în repastele rînduri a băut elevii și i-a oprit după ore. Acest gest samavolnic a fost imitat și de Ghiță Marițana, secretara școlii.

În urma cercetărilor făcute de forurile de resort, ni se comunică că, dat fiind cele sesizate, corespund adevărului, au fost luate măsurile necesare. Adameșteanu Petre — directorul școlii — a fost sancționat cu mustrare scrisă cu avertisment și destituit din funcție. De asemenea a fost destituită și Ghiță Marițana.

Spectacolele claselor de teatru și regie ale Școlii populare de artă din București

Clasele de teatru și regie din cadrul Școlii populare de artă din București prezintă cu prilejul incheierii anului școlar un număr de piese care se vor desfășura în ordinea următoare:

Vineri 1 iulie „Hanșita” piesă în 3 acte de Carlo Goldoni; simbătă 2 iulie „Doamna ministru” piesă în 4 acte de B. Nuscioci; duminică 3 iulie acte din „Ruy Blas”, „Fintina Blanduziei” și „Titanic vals”. Spectacolele de producție vor avea loc la Teatrul Armatei (sală din Calea 13 Septembrie nr. 18) începînd de la orele 19,30.

Concursul echipelor artistice de amatori

De curînd, în centrele ronale ale regiunii Hunedoara s-a desfășurat faza ronală a concursului echipelor artistice de amatori de la sate, la care au participat 105 echipe de teatru și 16 brigăzi artistice de agitație, care au înfruntat aproape 1.100 de artiști amatori. Printre cele 19 echipe de teatru participante la concurs în raionul Sebeș au fost apreciați artiștii amatori din echipele de teatru ale cîmînelor culturale din comunele

Jina și Poiana Sibiului, care au prezentat piesele „Zestrea Ileanuței” și „Negustoria cinstită”.

Echipa de teatru a cîmînului cultural din satul Totești, raionul Hațeg, formată din tîrani muncitori, membri ai întovărășirii agricole, care au prezentat la concurs piesa „Cresc oamenii noi”, a luat premiul întâi pe raion.

În raioanele Alba și Ilia, majoritatea brigăzilor artistice de agitație au prezen-

tat programe înfățișînd roadele întrecerilor patriotice în campania de întinerire a culturilor și de recoltare.

Printre cele mai bune echipe de teatru care s-au clasat pe locul I sint cele din Mercuria, Sebeș, Cîmpul Turcului, precum și brigăzile artistice de agitație ale cîmînelor culturale din Sebeș și Girbova. Din cele 105 echipe de artiști amatori, 14 colective au fost selecționate pentru a participa la faza regională a concursului.

SCRISOARE DESCHISĂ

Dragoste de părinte

reuși să se îndrepte decît la trei materii, cu mare greutate. În schimb, pe pătratul IV, situația Mananei a devenit din nou serioasă: luase 2 la romînă, geografie, rusă, algebră și istorie. Cu multă greutate a reușit să evite repetarea clasei obținînd să fie amînată la două obiecte pentru la toamnă.

Dacă nu v-aș fi cunoscut, mi-aș fi putut închipui că fiica dumneavoastră nu are acasă condiții să învețe, nu are cine s-o controleze, s-o ajute.

Realitatea e că Manana se bucură de condiții deosebit de avantajoase pentru învățare. Are o cameră a ei, soția dumneavoastră e tot timpul acasă și-o poate ajuta efectiv, întîrucit are și pregătire corespunzătoare.

Și în primul rînd sînteiți dumneavoastră tatăl: arhitect, om de cultură.

De școală cred că nu ne putem plînge. Profesorele se îngrijesc de fete cu foarte multă dragoste.

Ce i-a lipsit atunci Mananei să vină cu lecțiile făcute și să nu la doia la romînă sau la istorie? După cite se pare, cred că fiica dumneavoastră nu a fost deprinsă acasă să învețe sistematic și prea puțin v-ați interesat să-și formeze simțu răspunderii față de obligațiile ei școlare. Vă aduceți aminte că și în clasa a V-a, Manana a avut o situație grea la învățatură; a rămas corigentă la singura materie, dar știți bine că era și atunci să rămîna repetentă. Și nici în celelalte clase n-a avut o situație nu mult mai bună.

Ceea ce e îngrijorător e că nici anul acesta, fiica dumneavoastră nu s-a simțit legată de înteneșele colectivelor claselor, de frîntîmirile și bucuriile celorlor, de obligațiile de elevă. Nu-i o fire închisă, o cunoașteți doar. Aleargă, glumește, dar n-a interesat-o prea mult ca temele să fie făcute regulat, să învețe lecția sau, de pildă, să-și coase emblema la minecă. Manana a fost singura elevă care nu și-a cusut emblema, pînă n-a fost trimisă acasă special pentru asta, cu toate că i s-a spus de zece ori.

La adunările pionierești nu rămînea decît foarte rar. Motiva merou: „Am treabă acasă, mama mi-a spus să vin îndată ce termin cursurile...” Dacă nu era observată, pleca fără să anunțe pe nimeni și nu se sinchisea chiar dacă știa că în afară de ea nu mai lipsește nici o pionieră.

Cînd întîrzi la ore, se scuza că nu s-a putut trezi. Alină dată că „a avut mama musafiri și au stat mai tîrziu...” Pe pătratul II, vîzînd într-o zi că n-a venit nici după ora a doua, diriginta s-a dus acasă să vadă de ce absentează. Manana dormea. A cerut scuze: „Am întîrziat puțin și mama nu mi-a mai dat voie să mă duc la școală...” Soția dumneavoastră însă a mîrturisit dimineții că de fapt s-a trezit mai tîrziu și n-a mai vrut să se ducă... N-a vrut Manana!

E dăunător pentru fiica dumneavoastră că i se tolerază acasă asemenea capricii. Cred că acest fapt o moleștește, o face irascibilă și îi strîvește voința. Din cite am auzit vorbindu-se la școală, și fata cea mică a dumneavoastră, care este în clasa a V-a B, seamănă leit cu Manana: tot răsfățată și fără dragoste pentru carte, anul acesta a rămas de altfel și repetentă și cred că acest lucru nu vă face nici o plăcere. Greșelile în educația copiilor duc întotdeauna la rezultate dureroase. Uneori mai devreme, alteori mai tîrziu.

Eu nu sint în măsură să vă dau sfaturi. Dacă veneți însă pe la școală, vi s-ar fi arătat toate acestea pe larg și așa fi putut evita multe neacuzi pentru copiii dumneavoastră.

Nici soția dumneavoastră nu prea venea pe la școală, decît foarte rar, cu toate că a fost invitată de nenunțate ori. E de neînțeles cum ați putut lăsa să treacă atîta vreme fără să manifestați în mod evident grija pentru viața școlară a fiicelor dumneavoastră. Nicl măcar o singură dată n-ați venit anul acesta la școală să stați de vorbă cu directoroarea, cu diriginta sau cu profesorele și să vedeți ce e de făcut ca fiica dumneavoastră să nu mai fie printre codășele școlii.

Știu că sînteiți plecat merou prin țară. Sîtu asta. Rămîne însă aceeași soția. Iar cînd vă reîntoarceți, aveți doar posibilitatea să observați cum au evoluat frecvența, notele.

De-ați ști cit am avut și eu de furec cu fata mea! Soția îi făcea toate pe voie și Irina mea a ajuns să se alinte, că nu mai putea să-și spu o vorbă. Nicl ajutor în clasă, nici lecții, nici respect, nimic.

Era într-a treia. Învățătoarea m-a chemat să discute cu mine. Odată, de două ori. Nu m-am dus. A venit dînsa la noi.

„Scînteia tineretului”

AL LOR ESTE VIITORUL

Nu trecuseră nici cîteva ore de la începutul schimbării de dimineață și în gările acea proaspăt betonată, cu miros de apă caldă, lucrul încetase. La mijlocul galeriei întinerul era brăzdat de lumina palidă a lămpilor de mină: aici se pregătea turnarea unui nou nivel de beton. Din leparări, făcînd să tremure para lămpi, or de benzina, se auzeau îndușii, abia scroptăbure, bubuituri surde, semn că în bătăie se puscău fronturile și cărbunele urgea în roluri. Aici în galerie oamenii tăiau de povest.

— Ehe, băleți, altfel era atunci — spusese celor din jur un minier în floarea vîrte. Eu am intrat în mină abia în 1935 și m'invățat minierul tot așa ca și tata cu eci de ani înainte. Venea la grupă și se lăsa să privească chiorșii. Era minier ca și tine, ar cînd vedea un om nou la lucru, se încumta și era frică de nou venit că-l laucă, iar el rămîne pe drumuri fără lucru. Și nu de putine ori, nou venit în mină avea parte de întîmplări amare...

Tata murise și m-am angajat la Anl-pasa, continuă brigadirul. Aici, la Vulcan, în mină fusese închisă. Minerii erau puțini pe drumuri cu sutele, someri. M-am înțit cu cîrmăciul că-s susținător de familie, altfel nici nu puteam găsi de lucru. m'fost repartizat la un abază-cameră, în vagonet, muncă pe care trebuia să o fac în 3-4 luni ca acum, el 4-5 ani și nu ai după aceea putea să ajungi ajutor minier. Chiar în prima zi, m-a luat șeful de grupă și mi-a zis:

— Bă, la du-te la abatajul vecin și adu oaut!

Un om nou venit în mină n-are de unde ce-l aia pînat. Crede că e o sculă, o ceală. E și el ceva, e o placă grea de vîr pe care sînt întorșate vagonetele pe lerii. Ceji din abatajul vecin stau desce ce e vorba și ca să ridă de bietul om, puneau placa grea în spîncare ca să-și pă oasele cu ea pe sultori. Mie îmi puse țata întîmplări de astea pe care pășise el în tinerete și mi-am dat seata despre ce e vorba. Am plecat și am t în galerie un timp. Apoi m-am înțit și m-am spus șefului de grupă:

— N-au vrut să-mi dea ploațul. Au zis ni-l împrumută numai dacă mergi d-ta p-al șefului de grupă mult timp nu m-a avut înimă...

O locomotivă electrică se opri la capătul galeriei aducînd vagonetele cu apă pentru prepararea betonului. Brigadirul și șeful, împreună cu ceilalți patru aci, tot înmîr, porniră la lucru să dscu-șim timpul pierdut din pricina întârzierii care sosisse așa. Pînă la sfîrșitul ului trebuia turnat înelul de beton. m'înmerii unei astfel de brigăzi nu se de muncă.

Oamenii harnici

Șabău are 35 de ani și e cel mai tînc din brigadă. Toți ceilalți ortaci tineri, unii din Vulcan, dar cei mai și veniți din departări. Povestea fie-șia dintre el aparține vremurilor noas-șnoi. Si, după ce-și măsură ortacul cu privi-șrea, Șabău îl întreabă:

— Sîți blocul ăla nou din centru? Peste o zi-două va fi dat în folosință. Are 50 de apartamente, din care unul e al tău!

Aici a lucrat brigada

De multă vreme, între minierii de la înaintări și cei de la cărbune există o dis-șpută susținută de fiecare în felul lui: care face munca cea mai importantă?

Vine un minier de departe, de la mare, unde a fost în concediu. Undeva, într-o gară mică pierdută în cîmpia Bărăganu-lui, trenul lui se încurcăsează cu un măr-șfar lung ducînd cărbunele scos de minierii de abataje spre fabrică sau termocentrale, spre uzine sau depouri. Pulsul muncii lor se simte în întreaga țară și astfel minierul se consideră de drept pîrtăș la tot ceea ce se înalță mai mîndru pe întînsul patriei.

Dar minierul de la înaintări? El mină galerii și planuri înclinate, sapă puțuri, deschide drum minierilor de abataje spre straturile de cărbune și roțu muncii lui trăiește vieți de-a rîndul. Cînd străbat o galerie sau alta, minierii își dau părerea despre calitate, despre trăinicie el și spun: aici a lucrat cutare brigadă. Minerii de la înaintări sînt constructorii minelor.

Printre ei se numără și ortacii din briga-șda lui Vasile Șabău. În aprilie și mai, brigada a betonat o galerie de transport pe o lungime de 250 m. Cînd au predat lu-șcrarea, ingherul Ion Muresan, șeful sec-ștorului, l-a strîns mîna:

— Vă felicit, tovarăși, pentru calitatea lucrării!

Brigada lui Vasile Șabău, care lu-șcrează de mult timp după graficul ciclic, nu numai că execută lucrări de calitate, dar le face și într-un timp mai scurt de-șpășindu-și planul cu peste 50 la sută.

Zilele de repaus din anotimpurile însor-șite minierii obișnuiesc să le petreacă îm-șpreună cu familiile lor pe văile sau de-șaurile din jur. Soarele, cerul împede, ver-șdeața și florile le înfrumusețează odihna binemeritată. Se desfundă butoaie de bere, iar bunătățile aduse de acasă arată că nevestele minierilor sînt bune gospo-șdine.

Intr-o astfel de zi, Vasile Șabău vorbea despre brigada sa și-și asigura pe ceilalți că atunci cînd va pleca în conce-șdiu, ortacii lui o să lucreze tot atât de bine ca și cu el. S-a discutat îndelung despre un articol semnat de Iuliu Haidu în ziarul jurn în care se spune că el, la fiecare trei luni, împarte oamenii calificați cu care lucrează în două și astfel formează două brigăzi. Au calculat apoi cîte brigi-șzi ar putea fi formate din cei peste 80 minieri și ajutorii minieri pe care l-a cali-șficat în ultimii ani bătrînul Mihai Ștefan — unul din cei mai buni minieri de la mină Vulcan. Pavel Boyce, Octavian Iancu și ceilalți vorbeau despre ortacii de-șai care acum sînt brigadieri sau chiar maștri minieri.

S-a discutat mult despre oameni, despre oamenii noi ai minii și despre cei care-ș cresc. Pentru că, într-adevăr, oamenii sînt viitorul minii.

I. BRANEA

Lucrările sesiunii generale a Academiei R. P. R.

Mercurii s-au desfășurat în continuare șerile sesiunii generale a Academiei Științifice Populare Romine. Ședința de dimineață, prezidată de șeful de secție, prof. Traian Ștefanescu, au fost atîi asupra expunerii generale pre-șzată la deschiderea sesiunii de către ședințele Academiei R.P.R. și asupra poartelor privind realizările și pers-șvele de dezvoltare ale cercetărilor Științifice în diferite domenii.

La discuții au luat cuvîntul: acad. Torgu Jordan, prof. Traian Gheorghiu, membru corespondent al Academiei R.P.R., acad. Mihail Roller, prof. dr. B. Menkes, membru corespondent al Academiei R.P.R., acad. Gh. Călinescu, prof. C. Nenitescu, membru corespondent al Academiei R.P.R., prof. N. Gîlescu, directorul stațiunii ex-șperimentale ICAR Cluj, prof. C. Dalcoviciu, directorul Institutului de istorie din Cluj al Academiei R.P.R., ing. Martin Berco-

șev, membru corespondent al Academiei R.P.R., prof. N. Teodorescu, colaborator Științific din cadrul Institutului de ma-ștematică al Academiei R.P.R., acad. Al. Rosetti, prof. C. I. Gulan, directorul Insti-ștutului de filozofie al Academiei R.P.R., precum și alți participanți la lucrările sesi-șunii.

În cursul după amiezii, au avut loc de-șzbatul de comunicări Științifice pe secții. Lucrările sesiunii continuă.

Deschiderea taberelor de pionieri și școlari

Cele mai pîto-șrești stațiuni bal-șneice climatice din patria noastră găzduiesc și anul acesta mii de pionieri și școlari care-și petrec în tabere minunate zile de vacanță.

Asemenea ta-șbere s-au deschis de curînd la Sinaia și la Mamaia. Aici, pionierii și școlarii din di-șferite regiuni ale patriei se vor odihni, se vor dist-șa, vor face sport, vor învîța lucruri noi și foto-șșitoare, pentru a începe noul an de școală cu forțe proaspete. Clipsele de mai sus prezintă două aspecte de la tabăra de pionieri și școlari de la Sinaia. Ca și-șn tabăra de la Sinaia, de cîteva zile Mamaia însoțită și-a primit pe cei mai mici oaspeți. Glasurile gloabii, pline de mișie copilărească ale pionierilor și școlari-șlor răsună acum pretutindeni: și în parcuri și pe plaja încinsă de văpaia razelor de soare. Aici s-au întîlnit din nou copii din cele mai îndepărtate colțuri ale țării: din Timișoara, Cluj, Bacău, Craiova, București etc.

Un moment de neuitat au trăit pionierii cînd s-a înălțat pe catarg drapelul roșu, iar instructorul superior de pionieri a de-șclarat deschisă Tabăra Republicană de pionieri Mamaia 3.

Programul artistic prezentat în cîinstea acestui eveniment s-a bucurat de o largă înțîntăre din partea pionierilor. Care mai de care au vrut să-și arate talentele. Unii au recitat poezii în limbele romină și ma-șghiară, alții au cîntat cîntece sovietice. Pionierii coreeni au venit cu cîteva cîntece și o recitare. Totul a fost plătuc și atrac-șiv. Activitatea celor două zile dinainte de deschiderea taberei a fost rodnică. S-au constituit grupe și detașamente, copiii au făcut plajă, au căldit în nisipul fierbînte vagonașe și avioane pe care le-au impo-șsibilit cu școlii. Prietenii trainice care vor rămîne o amintire plăcută se leagă între copii. Pretutindeni, în timpul jocu-șrilor pe plajă, în vîltoarea apelor abastre, la club, în dormitoare și parcuri, pionierii romini, mașghari, coreeni, germani, greci veniți la odihnă din diferite regiuni se cunosc, povestesc despre orașul sau satul natal și învîța unii de la alții lucruri noi și interesante. Minunatele condiții pe care le au la dispoziție, oferă copiilor o mul-ștyme de preocupări care de care mai atrac-șive. Cercurile conduse de profesori cu experiență ajută copiii să învete lucruri noi. În cercul tinerilor naturalști și geo-șgrafi ei vor afla multe lucruri despre Ma-șrea Neagră. Școlicii sînt folosite cu pri-șceperă de pionierii cercurilor minilor in-șdemnitate pentru confecționarea diferi-ștelor obiecta.

Atrăgător este cercul tinerilor înotători. De îndată ce au auzit de constituirea lui, peste 70 de pionieri care nu știau să înoate au cerut să fie înșcriși imediat.

Minunatele zile de recreere la mare sînt folosite din plin de către cei 285 de pionieri și școlari pentru a-și reîmproșșăta eforturile în vederea noului an de învîțămînt.

Asemenea pionierilor de la tabăra Ma-șmaia, pe litoralul Mării Negre își petrec plăcuș zilele de odihnă peste 3600 de pionieri și școlari care fac parte din această primă șerșe.

Inainte de recoltare

Plouase. Încă umed, un vînt ușor por-șnea parcă de pe Mureș și se grăbea spre dealurile înverzite. Ieșise și soarele. Era atîi de plăcut să privești, să tot privești lanul de grâu verde înflorit, crescut pînă mai sus de cîngătoare.

De undeva răsărî un om, cu o pălărie roșcată, decorată de soare.

— Vă place grîul nostru, nu-ș așa? — spusese el în loc de „bună ziua”.

Apoi fără a aștepta răspunsul, mă îșpiti.

— Al mai văzut eșe grîu pe undeva? Dar spune drept.

Nevrînd să se fălească cu vorbe, întrîi în lan și rupse un spic.

— Mai are puțin și-l gata bobul! Dar — își aduse el amînte — dacă nu vă e cu supărare, cîne sînteți dumneavoaștră?

Așa am făcut cunoștință cu președîn-ștele gospodăriei agricole colective „Fill-șmon Șirbu” din Șibot, raionul Orăștie.

TOT DESPRE SEMANATURI

Brigadirul Șincu Gheorghe stătea la masa de lucru și — tot completînd car-șnete de evidență a zicilor-muncă ale colectiviștilor — trăgea cu urechea la în-știmplarea cu „șvitca roșie” din „Șirgul din Șorocinș” de Gogol, difuzată la ra-șdio în montaj literar. Intr-un zîrziu tre-șsări.

— Vezi, zise el, aici vrea să arate că oamenii credeau în drăcoșvești, se înfri-școșau de draci, de vrăji și mai știu și eu ce alte parascosuri. Obiceșul. Parcă nu sînt și la noi destule! Nu mai departe cu porumbul...

Și tînarul brigadir îmi povestîi cum am semănat el porumbul în culburi așezate în pătrat.

— Anul trecut, în primăvară, ne-am gîndît să semănăm 20 de hectare de po-șrumb în culburi așezate în pătrat. Gîndeam că lucrurile vor merge ușor. Ne-am apucat să semănăm cu mîna. Treceam înșă zilele una după alta și noi nu mai terminam. Mergea greu pentru că era destul de așevosul să pui fiecare bob în pămînt cu mîna. Dar greutatea cea mai mare a fost aceea că oamenii se cam uitau cu bătușlă la lucrul pe care îl făceau. Ziceau că asta-i o trăznăie de-a noastră, a celor din conducere. De multe ori nici nu veneau la treabă. Pînă am terminat noi de semănat, porumbul în-șșămîntat în primele zile crescuse mare și alături de el au crescut și buruienile. Prășila întîia am întîrziat-o.

În primăvara asta am făcut semănatul mecanic. Am reglăt semănătoarea la 70 cm, distanță între rînduri și am semănat. A mers cu mult mai ușor și de aceea am putuș să efectuăm la timp prima prășilă. Cu ajutorul a două tractoare K.D.P. de la S.M.T. Orăștie am terminat de prășît nu-

mai în trei zile. Dacă vrei să vezi tracto-șarele, sînt acolo în curte. În curînd vom începe a doua prășilă.

CEVA DESPRE ÎNTRERERI

Cele trei eșchipe de cîmp e-au chemat la întrecere încă de la începutul cam-șpăneli agricole de primăvară. Pe atunci nici Pădure Ioan, șeful eșchipei a III-a, nici Murgol Elena nu se gîndeau că ar putea deveni fruntași. Să fii fruntaș nu-l lucru ușor.

— Sînt alții mai vrednici!

Și așa a fost. Au fost poate mai vred-șnici cei din eșchipe a II-a a lui Ionăș Gheorghe. Cei din eșchipe lui Pădure au pierdut întrecerea, în primul rînd pentru că de la început s-au gîndît că alții le mai „ceva” decît ei.

— Și de ce ar fi alții mai harnici decît noi, tovarășe Pădure? a spus într-o zi Murgol Elena. Mie mi-e și rusine. Care să fie mai harnic decît mine Zaharia Au-șgustin? Doar ei el e tot utemist. Îmi ride acuma în nas. Eu zic să ne punem pe treabă și să le-o luăm înaltele. Uite, acuma la plivă...

Și la plivă primîi în întrecere au leșit cei din eșchipe lui Pădure. Iar Murgol Elena a muncit cu atîta răvnă încît nu s-a gășit în toată gospodăria unul mai harnic decît ea. Să mai rădă acuma de ea Zaharia!

PLANURI ȘI PRESUPUNERI

Planuri sînt multe. Planuri își face fie-șcare colectivîșt. Unul pentru un coșar nou, altul pentru o casă, mă rog — plu-șcări individuale. Sînt și planuri colec-știve. Acelea frîmțată mai mult pe colec-știviști. Pînă la recoltare, e musai să fie gata noua magazie de cereale. Altel... Aici intervin presupunerile.

— Dacă vom obține 3.000 de kg. la hectar, unde mai punem grîul?

— 3.000? Oho, mai coboră puțin!

— Cum să cobor? Eșesemne, treci legă la ochi pe linăș lanul nostru de grâu. Nu vezi măi, omule, ce grîu avem?

— Eu nu mă reped la 3.000. Zic 2.500.

— Ei, da, 2.500. Ce-i puțin? Am mai avut odată așa ceva? Poate că la anul vom agonîși mai mult dacă lucrăm tot după ștîlnăș. Adică cum „poate”? Așa o să trebulască să lucrăm! Nicîi discuție...

— Ei, de-a-ia trebuie să terminăm la vremea magazia.

În discuții de felul acesta se angajează de multe ori și tînarul brigadir Șincu Gheorghe și președînțele.

Ei au arătat chiar locul unde va fi magazia și și-au exprimat tot atunci și îngrîșorarea că au proiectat-o prea mică.

Nu poți să nu le dai dreptate. Frum-șșetea holdelor e cea mai bună dovadă.

MIHAIL CARANFIL

Note de drum d'n R. P. Polonă (I)

ceodată, la sfîrșitul unui articol oare-șciturilor rămîne nemulțumit: auto-șpovestit cîteva lucruri în care n-a făcut risipă de idei, iar la sfîrșit, să-și bată mult capul, a adăugat „cuvînte despre pace — și a pus „Ceva și despre pace”, la urmă, ca să fie” — însemnă mai mult o încheiere șablon; lipitura groșșoară și tematică, casă cu casă, din toamna anul 1944 — și pînă în ziua eliberării — 17 ianuarie 1945 — la Varșovia, într-o singură frază, istoria a 5 ani de șinge și moarte. În octombrie 44, Hitler anunșia la radio că Varșovia nu mai e decît un simplu punct convențional, un nume pe hartă — și atîit. Degeneratul canbal min-ște. Ciraocii lui mai aveau mult de dis-ștrus încă. Cel drept, el se specializaseră bine. În clădiri ce rezistaseră uzurii de veacuri, ei aruncau bombe incendiare (bombe micl, pentru economie) după ce în prealabil închisuseră ferestrele de la parter deschizîndu-le pe cele de la eta-șjele superioare. Focul, bine întretînut de curentul de aer, mistula totul cu repe-șziciune. Blitz!

Sub explozie, arcelele zvelte ale podu-șrilor, arcute prelucrate ca o coapsă de fe-șmel, sovăiau o fracțiune de secundă uluite parcă, apoi, cu un valer asurzitor, se frîngeau în fluvîl în care ping atunci se ogîndiseră. Marii oameni ai Poloniei, iviți din genul poporului lor, Mikolai Copernik, Adam Mickiewicz, Frederik Chopin priveau, cu ochii reci ai marmo-șri și bronzului, ticăloșile ocupanților. Le-u privit mereu, acuzator, din orizontu-șlurile civilizatei, pînă cînd statuile au fost smulse de pe soclurile lor, furate, prăvălîte în pivnițe, sparte cu topoarele fărîme. Cu un fîșșit de frunze teribil, cu un geamăt aproape omeneșc au fost car-șonizăți arborii și dăduseră bulevardelor binefacente umbrei. S-au prăvălît turlele de sute de ani ale bisericilor celebre. Mormîni au devenit muzeale, teatrele, fabricile și spitalele. Casele înalte sau scunde, arătoase sau modeste, casele unde oamenii au gîndît, s-au odîhnît, s-au îm-șbrășșit și au visat, casele au devenit mormînt, în sensul real al cuvîntului.

Blitz!

Mă s-au povestîi unele lucruri cu privire la viața capitalei în primele zile de după eliberare. Viața? Atunci, cuvîntul suna strănii. Din ruine ieșeau ultimii locuitori ai orașului, adeseori un singur om în-ștr-o stradă întregă. Mai fumegau cîțieri întregi, se mai prăbușeau sute de ziduri, iar acele puține case rămase întregi pur-ștau în pîntece amenințarea morții — mi-șle rămase neexplodate. Nici cînd nu va putea fi îndeajuns slăvită mina genistu-

Sabătea PHOENIX

ale anului 1945; oricum, mai puternice decît cifrele statisticilor, aceste pelicle sînt mereu proiectate în conștiința umanitășii.

Bombardată sălbatic de marea flotă aeriană a reichsführerului Herman Go-șering, în 1939; străpunsă de obuze de ar-știlerie și strivită de divlzia de tanouri la înăbușirea răscoalei din 1943; minată și angă și tematică, casă cu casă, din toamna anul 1944 — și pînă în ziua eliberării — 17 ianuarie 1945 — la Varșovia, într-o singură frază, istoria a 5 ani de șinge și moarte. În octombrie 44, Hitler anunșia la radio că Varșovia nu mai e decît un simplu punct convențional, un nume pe hartă — și atîit. Degeneratul canbal min-ște. Ciraocii lui mai aveau mult de dis-ștrus încă. Cel drept, el se specializaseră bine. În clădiri ce rezistaseră uzurii de veacuri, ei aruncau bombe incendiare (bombe micl, pentru economie) după ce în prealabil închisuseră ferestrele de la parter deschizîndu-le pe cele de la eta-șjele superioare. Focul, bine întretînut de curentul de aer, mistula totul cu repe-șziciune. Blitz!

Sub explozie, arcelele zvelte ale podu-șrilor, arcute prelucrate ca o coapsă de fe-șmel, sovăiau o fracțiune de secundă uluite parcă, apoi, cu un valer asurzitor, se frîngeau în fluvîl în care ping atunci se ogîndiseră. Marii oameni ai Poloniei, iviți din genul poporului lor, Mikolai Copernik, Adam Mickiewicz, Frederik Chopin priveau, cu ochii reci ai marmo-șri și bronzului, ticăloșile ocupanților. Le-u privit mereu, acuzator, din orizontu-șlurile civilizatei, pînă cînd statuile au fost smulse de pe soclurile lor, furate, prăvălîte în pivnițe, sparte cu topoarele fărîme. Cu un fîșșit de frunze teribil, cu un geamăt aproape omeneșc au fost car-șonizăți arborii și dăduseră bulevardelor binefacente umbrei. S-au prăvălît turlele de sute de ani ale bisericilor celebre. Mormîni au devenit muzeale, teatrele, fabricile și spitalele. Casele înalte sau scunde, arătoase sau modeste, casele unde oamenii au gîndît, s-au odîhnît, s-au îm-șbrășșit și au visat, casele au devenit mormînt, în sensul real al cuvîntului.

Mă s-au povestîi unele lucruri cu privire la viața capitalei în primele zile de după eliberare. Viața? Atunci, cuvîntul suna strănii. Din ruine ieșeau ultimii locuitori ai orașului, adeseori un singur om în-ștr-o stradă întregă. Mai fumegau cîțieri întregi, se mai prăbușeau sute de ziduri, iar acele puține case rămase întregi pur-ștau în pîntece amenințarea morții — mi-șle rămase neexplodate. Nici cînd nu va putea fi îndeajuns slăvită mina genistu-

lui sovietic care, cu liniștea din pragul nefinșiei, desfacea, unul după altul, fo-școasele, readucînd viața în Varșovia!

M-am gîndît la sentimentul omului leșit din vîgăușni, în acele săpămîni din țarna pretrecută în orașul pustiu. Pustietatea, izolarea erau — cred — mai teribile decît înșăși viziunea de ied a fostelor străzi. Era sentimentul dramatic că întreg po-șporul a fost măcinat, risipit, vînturat în moara războiului, sleit în esența sa, că și-a pierdut forța primordială a coeziunii, că a rămas, cu un cuvînt, slab...

În după amiaza zilei de 1 Mai anul acesta, pășeam încet, neînșșoft de nimeni, pe superbul pod Șlasko-Dabrowski; admiram frumusețea Vistulei, o alăturăm Dunării, mă gîndeam la manifestația tumultuoasă pe care o văzusem în aceeași dimineașă și, străbătînd prin șuvoiul multîmii, soco-șteam că mă duc să văd cum petrec varșo-șveniș o zi de sărbătoare în parcurile care se țîn lanț în cartierul Praga, de-a lungul fluvîului. Deodată, am băgat de seamă că oamenii se uitau la mine într-un fel clu-șdat, ba unii întorceau și capul, privin-șdu-mă. Intrigat, m-am cercetat în grabă, fără să înțeleg; îmbrăcămintea era în or-șdine; pe frunte nu mi șcria cîșt sînt străin. Ce-o fi? Și abia mai tîrziu, după ce am stat la șfăș cu mine înșami, mi-am dat seama de ce am fost privit cu curiozitate: eram singur.

Nimeni nu se mai plimba de unul sin-șgur, în după amiaza zilei de 1 Mai 1955. Pe noile poduri ale Varșoviei!

Firește, nu erau numai perechi de ti-șneri îndrăgostiți (deși cred că aceștia erau, totuș, în majoritate). Erau și grupuri mari, gălăgioase, erau și cite doi oștași care, cu glas scăzut, își spuneau, poate, don-de-acasă, erau și cite trei fete care, tinîndu-se de talie, își purtau tinde-ștate... Dar oameni singuri nu se vedeau. Poporul, unii și dens, mi-a dezvoltat ast-șfel, într-o clipă, că a invins de mult sen-știmentul slăbiciunii pe care îl vor fi avut locuitorii orașului ieșind din ruinele unei Varșoviei pustii, înainte de dezghețul din 1945. Am simțît astfel forța care a ridicat orașul din cenușă. Am întrezărit-o în ochii fiecărui om întîlnit, în mișcarea brațelor care cuprîndeau albe brațe. În glasu-șrie care rosteau cuvînte dintr-o limbă necu-șnosută mie, mi s-a părut că recunosc emoția cu care, în fața ruinelor Varșoviei, vorbise cîndva Boleslaw Bierut: „Jurăm pe mormintele fiilor tăi că-ți vom reda frumusețea, așa cum numai poporul care te iubeste poate s-o facă — și îți vei relua locul printre cele mai mîndre orașe ale Europei!”

S-a frîmțată atunci din adîncurile sale

pămîntul chinuit al Poloniei. Singurul lu-șcru în care țara a fost, într-adevăr, bogată — în cel timp al imensei sărăcîri — a fost entuziasmul. Pentru refacerea Var-șoviei minierul din Șlonsk, pescarul din Gdnia, profesorul universitar din Poznan, țesătoarea din Lodz, țăranel din Szczawienko și pictorul din Krakow — un singur efort uriaș pe Oder și Vistula. Bătrînii cu drepturi la pensie își renegau virșta ca să participe la munca voluntară. Mamele nu îndrăzneau să-și mustre odraslele venite acasă abia la căderea se-șrii, cînd ele înșee se întorceau de la mun-șcă tot atunci, ostentive, prăfuite și surză-ștoare, ferice că au ajutat cu ceva în ziua aceea la renașterea orașului iubit. Strî-șșă în jurul mesei, familia varșoviană po-șvestea înșuflețată despre cîștigătorii în-ștreceii între constructori, despre ultimul cîntec al zidarilor, despre plantarea arbori-șlor noi pe bulevare, despre felul în care în muncitorul voine și vesel care minua înșă tot ce-i celalți țîrnăcopul, le-au recunoscut numaidecît pe Boleslaw Bierut...

Acum, toate acestea sînt materializate în fața cea nouă a orașului. Le redescop-șer în largimea triumfală a arterei Est-șVest, în scara rulantă — raiul copiilor! — dintre cartierul Marienstadt și Plac-Zam-șkany, în bulevardele Jerolimskie și Marszałkowska la întrezărirea cărora țîșnește spre înalțuri ca o revărsare a prea plinului de dragoste pămînt Palatul Știin-șței și Culturii, darul fratelui sovietic. Le redescopere în Staroie Miasto, vechiul oraș.

Staroie Miasto... Cred că puține lucruri dau atîta noieșă conștiinței umane ca dragostea pentru ceea ce au creat mai frumos generațiile trecute, ca șioșena păștrării întocmai a moștenirii veacurilor. Poporul polonez a refăcut în întregime Staroie Miasto a Varșoviei, Ulia Șluga din Gdansk și multe din clădirile secrete din Wrocław, Poznan, Szesczin... Cîma cîștopitorului hitlerist a călcat și a zdrobit frumuseșile veacurilor de demult, păstrate cu înșșințenie de minile poporului. Iar po-șporul le-a construit așa precum fuseră. Extraordnaria grișă pentru respecta-șrea vechii înfășșării a monumentelor era o semnificative adîncă: tradiția, în Polonia subjugată, a avut valoarea unei rezis-ștențe naționale împotriva invadatorilor. Refacerea înșeamnă triumful poporului, imnuy libertății sale.

În Staroie Miasto te cufunzi ca într-un miraculos somp al istoriei, care a țîntuit timpul pe loc. E o piață mare, dreptun-șghiulară, formată din case fără curți, strîșne unele în altele — în șir compact — înguste și pîrînd, din această cauză, înal-ște, deșt au numai cite trei etaje. Culori dulci, de pastel, dau fațadelor baroce un aer blînd, vișător și înalți șeniori, no-șbile doamne și cîșștîșii burgezi ai seco-

lului al XVII-lea care te priveșc din pic-șturile murale și din basoreliefurile bogate te due cu gîndul într-o lume apușă.

Ei trebuie să mulțumească că le-au rămas urmele în lume. Motivele orna-șmentale urcă pînă sus, în broderia de piatră aurită de sub streșini, în lampe-șdarele cu brațe iscusit forjate, în cesu-șrilele medievale ce se ivesc ici-colo, bă-ștînd orele unei alte epoci... Numai au-ștomobilele parcate în piață și biciclișștii care trec grăbiți, respînd șturiile de porumbel, își amintesc că te afii în Var-șovia secolului XX. Dar poezia se în-șchegă din nou, și mai uluitoare, cînd pătrunzi prin cite un galg îngust, um-șbrat, simțînd răcoarea boltei de piatră și te trezești deodată, buimăcit, într-o be-șrărie ce-ți amîntește uimitor de aceea a lui Hans Monș, strălucîi descrișă de Ale-șxei Tolștoi în al său Petru I. Totuș — mobilierul din lemn masiv, șemineu-șlele întrecute, smălțuite albaștru și verde, va-șsele smîlțuite de asemenea și înșirate de-a lungul ferestrelor, rochiile de epocă ale fetelor care servese berea totuș te în-șcarnă să-și aștești pe oșnești să ștîpîn al localușii care

